

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr.,
1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr.,
1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 fr., 1/2 an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un sir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 15 Iulie st. v.

Correspondentul nostru din Viena află, că Românii din țările coroanei ungare și mai ales cei din Ardeal ar trebui să facă și ei tot ca Croații și să-și manifesteze sentimentele prin contribuiri pentru monumentul lui Radetzky.

Așa am și noi chiar atunci, când s'a publicat apelul comitetului constituit sub președinția Alteței Sale Imperiale Archiduce-lui Albrecht. Nu am stăruit însă să se și facă ceea-ce diceam, că este bine să se facă, fiindcă nu era treaba noastră să și stăruim, ci trebuia să ne mărginim a exprima sentimentul public al Românilor în cestiunea aceasta. Și adevărul este, că Românii sunt susținatori sinceri și călduroși ai armatei și foarte accesibili pentru spiritul, ce se propagă prin ridicarea unui monument întru amintirea marelui oștean împărațesc Radetzky.

Vom vedea acum, dacă acest adevăr se va manifesta ori nu și prin contribuiri pentru acel monument. În tot cazul noi nu suntem chemați a lua inițiativa pentru o asemenea manifestare, și n'avem nici un interes de a o face. Dacă e cineva, care are interes de a pune în evidență sentimentele Românilor în cestiunea aceasta, nu are decât să iee inițiativa și să se convinge, că poate monarhia să pună temeiul pe Români. Din chiar mijlocul Românilor însă nu credem, că se va lua inițiativa.

Și este important să se știe, de ce anume nu credem aceasta. Românii au fost totdeauna „kaisertreu“, aderenți neclintitori ai Casei domnitoare. Vor fi avut cuvinte să fie, întocmai ca și Croații. Pe când Croații au și fost ținuți în evidență, ca element cu deosebire credincios, noi Românii de douăzeci de ani acum suntem persecutați anume, fiindcă prea mult ținem la monarhie și la „Kaisertreu“ am fost persecutați și nu am găsit nicăieri ocrotire, nicăieri mângâiere. Astfel încetul cu încetul s'a produs în clasa cultă română, ba chiar și în masele poporului

sentimentul, că cercurile hotărâtoare din Viena ne ignorează pe noi Românii, nu vor să ne mai țină în evidență, nu mai au trebuință de noi, nu-și mai dau nici o silință să-și păstreze iubirea noastră, că suntem ridicoli cu rîvna noastră pentru steagul „negru-galbin“, — eară ridicol nu vrea nimeni să fie.

Noi am și foarte adese-ori aici în coloanele „Tribunei“, că e fals sentimentul acesta; glasul nostru e însă prea slab și nu poate să străbată câta vreme faptele ne desmint și nici un glas mai autorizat nu confirmă spusele noastre.

Scim prea bine, că ceea-ce ne spune correspondentul nostru este o confirmare venită din cercuri cu oare-care autoritate, poate chiar cu multă autoritate. Desigur însă, că mai ales în actuala situațiune nu e destul atât.

Am suferit foarte mult în timpul celor din urmă douăzeci de ani, și suferințele acestea ne-au făcut mai cumpeniți decum am fost în trecut. De aceea astăzi nu ne aventăm nici contra Maghiarilor, nici spre aceia, care vor poate să frângă puterea lor, ci rămânem în rezervă. Lucrul de căpetenie pentru noi este să dispunem noi înșine și numai noi înșine de puterile noastre, pentru-ca să le putem pune, când vom voi, la dispozițiunea acelora, care ne dau garanții destul de sigure, că nu ni se va face și în viitor ceea-ce ni s'a făcut în trecut.

Dar' aceasta e politică echivocă, — ne va dice correspondentul nostru din Viena.

Nu! — E, din contră, foarte sinceră, foarte lămurită.

Timp foarte îndelungat am voit să facem cauză comună cu Maghiarii și ne-am dat toată silința de a-i face să înțeleagă, că este interesul lor să între la învoială cu noi. Ei n'au voit însă să înțeleagă, n'au avut poate trebuință de spriginul nostru, puteau să facă și fără de noi tot ceea-ce au voit, — destul că ne-au respins. Poate-că astăzi înțeleg, ori

poate-că vor înțelege mâne ceea-ce până acum n'au voit să înțeleagă: noi rămânem consecuenți, și, *dacă nu e prea târziu*, suntem gata să intrăm și acum la învoială, numai dacă ne dau cuvenitele garanții, căci cu asigurări, cu parole, cu iscălituri nu ne mulțumim.

Ear' dacă alții ne vor fi punând în perspectivă garanții mai sigure ca acele, pe care ni le pot da Maghiarii, se vor convinge, că ne găesc foarte accesibili pentru înțelegere și mai dispuși a ne pune în fața Maghiarilor decât alătura cu ei, căci mult ne-au amărit viața și e legitim resentimentul nostru față cu dînșii.

Deocamdată însă nu are, pe cât scim noi, nimeni trebuință de spriginul nostru, nu umblă nimeni să se asigureze de simpatiile noastre, nu caută nimeni prietenia noastră: Maghiarii pot, se vede, tot mai pot și acum și fără de noi, ceilalți pot și ei, și așa, ca oameni cu minte, n'avem decât să rămânem în rezervă și să așteptăm situațiunea, în care fie unii, fie alții nu vor mai pute decât cu noi. — Și situațiunea aceasta are să vină și ea, poate chiar în curând.

Până atunci nici în o parte, nici în alta nu voim a ne face imposibili, și imposibili ne-am face față cu Maghiarii, dacă în situațiunea actuală am lua inițiativa pentru manifestațiunea, de care se vorbește în corespondența noastră din Viena. Și cine știe? poate-că ne-am pune numai rău cu Maghiarii, fără-ca să ne fi pus bine cu alții!

Am mai pățit-o noi așa!

De aceea credem noi, că din chiar mijlocul Românilor nu se va lua inițiativa pentru manifestațiune, deși Românii sunt foarte dispuși a răspunde chiar cu mult entuziasm la întrebarea, dacă vor ori nu ceea-ce se intenționează în cercurile, din care a pornit noua mișcare.

Vorba e numai să li-se pună întrebarea aceasta, și pe cât scim noi, până acum nu i-au întrebat nimeni și pe ei.

Sunt douăzeci de ani acum decând nimănui nu-i mai pasă ce vreau și ce nu vreau Românii: e lucru foarte firesc, dacă astăzi ei tac, mai ales, când nu-i încuragiază nimeni să vorbească.

Propaganda catolică în România.

În zilele din urmă diarele din România și mai ales cele opoziționale vorbesc cu oare-care predilecțiune despre „propaganda catolică“ ce s'ar fi făcând în România. Nu există în România o asemenea propagandă; aceasta o știe tot omul, care e câtuși de puțin informat despre cele ce se petrec preste Carpați. Nu se poate cu toate aceste nega, că atitudinea Monseniorului Palma a putut să producă în România oare-care nedumerire, și este un lucru firesc, dacă diarele opoziționale au profitat de această nedumerire, ca să învinovățească guvernul. Unul dintre ele însuși chiar, că Monseniorul Palma ar fi atentând cu scirea și aprobarea celor mai înalte cercuri la pacea religioasă a conaționalilor nostri de preste Carpați.

Nu ni se cuvine să ne amestecăm în afacerile fraților nostri, nici să ne pronunțăm în certurile dintre partidele, în care se află desbinați: își vor pune ei înșiși trebuirea la cale. Am dori însă să avem tot dreptul de a cere, ca, certându-se între dînșii, ei să nu scape din vedere interesele noastre, când pot să o facă aceasta fără de nici o scădere pentru interesele lor.

Presupunând, că se face în adevăr propagandă catolică în România, frații nostri sunt dator să combată această propagandă, și noi nu putem decât să ne bucurăm, dacă ei o și combat, căci timpul nu e de loc potrivit pentru certuri religioase. Vorba e numai să nu combată, ca dl Al. Xenopol, legea creștinească sub pretext de a combate propagandă catolică, și să nu lovească ca Baba Novac în noi, Românii din țările coroanei ungare, care nu le facem nimic.

La reședința arhiepiscopicească din București se află ca predicator român un anume „Pater Demetrius Radu“, Român din Ardeal și elev al colegiului de propagandă fide din Roma.

Nu știu ce va fi căutând Părintele Radu la arhiepiscopia catolică din București. Desigur însă colegii nostri dela „Epoca“ sunt în eroare, dacă din pre-

Foiața „Tribunei“.

Paloșul lui Dumneșeu.

(Urmare.)

După-ce Petru s'a așezat în casa cea nouă, a luat paloșul în mână și a plecat la vînat.

Plecând la vînat, muma-sa, curioasă ca toate femeile, îngrabă deschide toate ușile, intră în urmă și în chilie a suta.

Doamne feresce! — își dîse în sine făcându-și cruce, — ce o să mai fie și în vasul ăst mare!

„Dă-mi un păhar de apă, că mor de sete!“ — dîse smeul din vas.

Iute și degrabă mama lui Petru îi aduse un păhar de apă, pe care îl și beu smeul. Cât întoarse smeul păharul cu fundul în sus, îndată și pică un cerc de pe vas.

„Mai adă unul!... și mai unul!“ și tot așa a urmat până-ce au picat toate cercurile de pe vas, apoi smeul a eșit afară.

Smeul naibii nu era urît și mama lui Petru a început a trăi bine cu el. Își petreceau, când nu era Petru acasă, după placul lor. Și aveau bună strajă! În pragul ușii era un pom, care de câte-ori Petru pleca de acasă, se usca, ear' când venia cătră casă, înverdea.

Petru s'ermanul în toată seara aducea cu grămada vînatul, pe care mîne-qi îl mîncea muma-sa cu smeul.

Petru pleacă ear' la vînat.

Muma-sa nu-și află starea, ci iute și de-

grabă deschide toate ușile și merge la smeul spre a-și petrece. După-ce ei și-au petrecut bine, au întins un divan: Cum se-l omoare pe Petru?

Nu mai Petru era în calea lor, căci smeul se temea tare de el!

„Scii ce! eu am aflat cum se-i facem capătul!“ — dîse smeul.

„Tu se te faci beteagă și se-i dîci, că numai cu carne de purcel dela scroafa sîlbatecă te vei pute vindeca.“

Într'aceste vede mama lui Petru, că pomul înverdesce, iute și degrabă închide toate chilile și se culcă în pat.

Au, mor! au, mor!

— Dar' ce 'ți-e mamă? — dîse Petru, după-ce intră în chilie — mor, puil mamei! Dacă tu nu-mi vei aduce carne de purcel dela scroafa sîlbatecă, se scii de bună seamă, că eu mor!

Oh mamă! și viața 'mi-o dau eu pentru tine. Petru supărat ia calul și pleacă la drum. Și s'a dus, și s'a dus, până-ce a ajuns la Sf. Vineria.

— Noroc bun se dee D-șeu bunul!

— Mulțam, fătul meu! Dar' cum de ai venit tu pe aici?

— Rău, Sf. Vinere! mama e beteagă de moarte. Și a dîs, că numai cu carne de purcel dela scroafa sîlbatecă se va pute vindeca.

— Eu am audît de scroafa sîlbatecă, dar' unde se află, nu știu, ci mai bine vei face, dacă mergi la Sf. Sîmbătă, că e mai bătrînă și ea te va sci îndrepta mai bine.

După-ce îi mulțumi, Petru plecă cătră Sf. Sîmbătă.

Sf. Sîmbătă l'a îndreptat la Sf. Duminecă.

— Doamne mulțumescu-ți, că am ajuns!

— Dar' de unde vii? — îl întrebă Sf. Duminecă.

— Oh, Doamne! mama 'mi-e rău beteagă și a dîs, că dacă nu va mînce carne de purcel dela scroafa sîlbatecă, desigur va muri.

— Grijesce, fătul-meu, căci muma-ta voiesce să-ți mănânce capul!

— Mamă?! — Doamne feresce!

— Bine, eu te voi îndrepta cum se mergi. Ian încearcă: leagă fuiorul acesta de coada calului teu, și dacă vei fi în stare să ocolesc de trei ori casa mea cu calul teu până arde fuiorul, atunci vei pute să mergi unde voiesci.

Calul lui Petru abia a început a fugi și fuiorul tot a ars.

Scoasă în urmă Sf. Duminecă calul ei, care ocolind de trei ori casa, și fuiorul n'a ars nici jumătate, l'a dat dar' lui Petru dîcînd:

— Mergi până unde se află scroafa, dar' tocmai la ameați ai să fii acolo; fă o groapă sub locul unde doarme scroafa, după aceea scoate mîna afară, prinde un purcel și-l strînge, dar' nu-l lua! fă și a doua oară așa. A treia oară însă, înfige frigerea în el și apoi fugi!

Petru plecă voios, cîntînd o doină, de se clătinau și munții.

Cînd soarele era la mează-zi, Petru se apucă de lucru. Cînd durmia scroafa mai bine, Petru prinde de piciorul unui purcel și îl strînge.

— „Guic“, „guic“, — începî purcelul să strige. Scroafa sare iute, se uită în toate părțile, țipînd foc din gură; ear' după-ce a numărat cu botul purceii aflîndu-i pe toți, earăși s'a culcat.

A doua oară earăși s'a sculat scroafa.

A treia oară Petru a înfipt frigerea într'un purcel, s'a suit pe cal și a tulit-o la fugă. Scroafa de astădată nu s'a sculat de loc, cugetînd, că purceii se nepăciuesc unul pe altul. După-ce a vădît scroafa, că lipsesce un purcel, s'a sculat și a început a țipa foc din gură preste nouă hotare și era, cât decăt să ajungă pe Petru.

Spre norocirea lui, căci Sf. Duminecă a eșit înaintea scroafei și, ocărîndu-o bine, s'a întors înapoi.

Sfînta Duminecă a luat purcelul dela Petru și i'a dat altul în loc. Eară Petru, după-ce a mulțumit Sf. Dumineci pentru binele ce i-l'a făcut, a plecat cătră casă.

Mamă dragă! eată 'ți-am adus ce ai poftit, — dîce Petru.

Mulțam, puil mamei, căci acum 'mi-e mai bine și n'am lipsă de el.

Smeul și muma lui Petru muriau de necaz!

— Cum, și ce se facă ei, ca se-l poată prăpădi?

Mîne-qi, după-ce ear' pleacă Petru la vînat, ear' se sfîtuiesc smeul cu muma lui Petru, cum se-l omoare?

„De aici desigur nu va mai veni el acasă cu viață; numai tu ear' te fă beteagă și dî, că tu mori, dacă nu-ți va aduce apă vie din munții cari se bat în capete!“

sența Părintelui Radu la acea arhiepiscopie trag concluziunea, că de aici din mijlocul nostru se fac încercări pentru turburarea păcii lor religioase.

Există, ce-i drept, aici în Ardeal o biserică română unită cu cea papală; această biserică însă nu e „papistașă“, cum dice Baba Novac. Unindu-se cu biserica romană, Românii din Ardeal și-au rezervat de a păstra toate tradițiile bisericii orientale și le-au și păstrat timp de două sute de ani, „Uniații“ au eșit dar' de sub hierarchia Patriarhului din Constantinopol și au trecut sub primatul Papei dela Roma, dar' mai departe au păstrat întru toate, întru toate obiceiurile străbunilor lor și sunt astăzi o biserică național constituită cu un metropolit în frunte, drept cap bisericesc, care nu e subordonat hierarchiei catolice din regatul ungar, ci direct sfântului scaun papal.

Membrii ai acestei biserici nu pot să fie decât Români, care recunosc supremația Papei, dar' susțin tradițiile bisericii orientale: romano-catolicii sunt excluși. Episcopul romano-catolic nu poate hirotoni preoți pentru creștinii români uniți; preotul romano-catolic nu poate să funcționeze în biserică română greco-catolică; Românul greco-catolic nu poate să fie luat drept un romano-catolic. Într'un cuvânt una e romano-catolic și alta român greco-catolic.

Baba Novac e dar' în mare eroare, când dice „*pater Demetrius Radu, preot român unitat*“ (vulgo *șoacă*).“

Românii „uniați“ nu sunt ceea-ce Baba Novac vrea să înțelegem, când dice „șoacă“: ei sunt Români, care, chiar uniți cu Roma, timp de două sute de ani au resistat față cu propaganda latină, pentru-că voiau să rămână întru toate de o potrivă cu ceilalți frați ai lor. Și este cel puțin o mare nedreptate de a-i insulta acum prin epitetul „șoacă“.

Dacă Părintele Radu este în adevăr un „preot român unitat“, atunci nu este „șoacă“, ci numai un om, care a intrat în o situațiune falsă și s'a pus în contradicție cu tradițiile bisericii sale și cu sentimentul public al coreligionarilor sei.

Românii greco-catolici n'au voit nici odată să se identifice cu biserica dela Roma, ci s'au unit numai cu ea. Nu vor nici astăzi să se identifice, ci țin cu toată hotărârea se-și păstreze individualitatea lor ca biserică română de rit oriental, unită numai cu cea papală.

De aceea am ținut, că nu știu ce va fi căutând Părintele Radu la arhiepiscopia romano-catolică din București, dacă este în adevăr preot greco-catolic, eară nu romano-catolic, dacă nu a trecut la catolicism.

Unde a fost hirotonit? de care diecesă se ține? cui îi este supus? cine l-a

trimis la București? la a cui poruncă funcționează acolo?

La toate aceste întrebări nu pot să răspund; știu însă, că numai ca romano-catolic, nu însă și ca „preot român unitat“ poate să funcționeze Părintele Radu la Bărăția din București.

Biserica română greco-catolică s'a consolidat și se află și astăzi sub influența atât de puternică a bisericii romano-catolice, mare parte din preoții ei es și astăzi din seminarele romano-catolice, supremațiile ei autorități sunt romano-catolice: nu trebuie dar' să ne prindă mirare, dacă printre „preoții români uniați“ mai tineri se ivesc pe ici pe colo oameni, care uită frumoasele tradiții ale bisericii lor, uită ce au făcut străbunii lor când cu alegerea Episcopului Pataki, îl uită pe Episcopul Rednic, îl uită pe Inocențiu Clain, îl uită pe Grigorie Maior, uită pe toți cei-ce s'au luptat cu atâta bărbăție, ca să nu se pronunțe desbinarea între frații de același neam, uită interesele vitale ale bisericii lor și sunt mai mult catolici decât Români uniți cu Roma.

În categoria acestor preoți tineri și neexperimentați trebuie, precum se vede, să-l punem și pe Părintele Radu. Dacă părintele Radu ar fi trăit câțva timp între coreligionarii sei români, ar fi simțit, că nu trebuie să meargă la București, căci produce turburare între noi și strică biserica, pe care voiesce a o servi.

Începând cu Erdeli, colegul lui George Lazar, și cu Ioan Maioreșcu sute, chiar mii de Români „uniați“, între care multe capete foarte distinse, au trecut preste Carpați, fără-ca să fi pus acolo cestiunea, dacă e bine ori nu, ca noi Românii să ne unim cu toții cu Roma. De ce? — Pentru-că erau Români acei „uniați“ și simțiau, că nu e bine, nu e oportun să pună cestiunea aceasta. Și desigur, că nici Părintele Radu nu are dela superiorii sei bisericesci autorizațiunea de a pune la București cestiunea aceasta, căci după-cum sunt astăzi dispozițiunile la Români, discuțiunea în materia aceasta nu poate să fie decât stricăcioasă pentru biserica română greco-catolică. De aceea Părintele Radu nici nu funcționează la București ca „preot român unitat“, cum dice Baba Novac, ci ca „unitat“ ce pare a se fi identificat cu catolicii, și dacă se va fi făcând, ceea-ce nu e de creștin, în România vre-o propagandă, aceea nu este „unită“, ci catolică. Fapta, că un „preot român unitat“ se află în serviciul acestei propagande, nu le dă fraților nostri de preste Carpați dreptul de a lovi în biserică română unită cu Roma.

Chiar însă lucrând părintele Radu cu autorizarea adevăraților sei superiori, — întreaga lucrare a Sfinției Sale n'ar fi decât un exces de zel, pe care totalitatea creștinilor români uniți cu Roma nu îl aproabă. Despre aceasta frații nostri de preste Carpați trebuie să fie convinși.

s'a aplecat după cal și a umplut olul, apoi a luat-o la fugă.

Ce să veți! apa aci a început a striga: „Eacă hoțul! eacă hoțul!“

Munții se reped să se lovească în capete, dar' precând Petru a eșit afară, numai coada calului a rămas între munți, se lovira munții, ear' Petru scăpă sănătos. De una era supărat, că calul Duminecii era fără de coadă.

După-ce ajunse la Dumineca, se rugă de iertare, pentru-că aduce calul curt acasă.

Bine c'ai scăpat tu cu vieață, ear' de coada ceea nu este așa mare pagubă — dice Dumineca.

Dumineca îi luă și apa aceasta și-i dete alta în loc, fără-ca să știe el; ear' Petru plecă cătră casă.

Când vedură mama lui Petru și smeul, că pomul înverdește, așa s'au mâniat, încât era să pocnească beșica în ei de mânie.

Mamă dragă! eată 'ți-am adus acum și apă vie, numai să-ți treacă odată și să nu mai fii beteagă.

Mulțam, puilul meu, că acum mă simt mai bine și n'am lipsă de ea, ci pune-o la o parte undeva.

Petru, voios, că mamă-sa e sănătoasă, mâne-ți de dimineață, earăși pleacă la vânat.

Cât îl vedu mamă-sa, că se departă, tot sărind se duse la smeul și acolo 'și-a petrecut bine.

Una le era necaz, că nu pot să omoare pe Petru! (Va urma.)

Noi Românii din țările coroanei ungare ținem la unirea națională și culturală și detestăm ori-ce faptă, prin care se accentuează deosebiriile confesionale dintre noi. Frații nostri de preste Carpați nici că pot să-și facă idei despre resentimentul, pe care îl produc aici la noi discuțiunile lor, mai ales după-ce s'a angajat în ele și un „preot român unitat“, nici despre stricăciunea ce ni se face prin aceste discuțiuni.

Dacă își vor da bine seamă despre interesele statului român, frații nostri de preste Carpați vor admite, că guvernul român are cuvinte destul de puternice să favorizeze consolidarea arhiepiscopiei romano-catolice din București, căci la urma urmelor, și această arhiepiscopie este un centru de înfruire culturală asupra unei mari părți din Orient.

Desigur însă, că guvernul român nu va permite, ca consolidarea aceasta să se facă în paguba bisericii pământene, nici ca alții, ear' nu statul român, să profite de înfruirea arhiepiscopiei catolice din București.

Și biserica romano-catolică are și ea interese de a nu se pune în conflict cu statul român, în care poate găsi cel mai puternic razim pentru Orient. De aceea Monseniorul Palma a accentuat principiul național român în pastorală sa, voind să arete, că biserica catolică nu urmărește în Orient scopuri anti-române.

Înțelegem cu toate aceste nedumerirea, pe care a produs-o pastorală și e departe de noi gândul de a stăruia, ca frații nostri de preste Carpați să rămână impasibili. Îi rugăm numai să ne cruțe pe noi și să ne resuscite discuțiuni, care pentru ei n'au nici o importanță, ear' pe noi ne paralizează tocmai în fața unei situațiuni, care trebuie să ne găsească mai uniți ca ori-și-când.

Ioan Slavici.

Revistă politică.

Sibiu, 15 Iulie st. v.

Proiectul de rezoluțiune, care se va presenta meetingului de Duminecă în afacerea Janski-Edelsheim-Tisza, e următorul:

„I. Ultimele declarații și dispozițiuni făcute decătră cele mai înalte cercuri militare vatămă adânc demnitatea și drepturile constituționale ale națiunii maghiare, și în contra acestor declarații și dispozițiuni meetingul protestează solemn.

„II. Națiunea maghiară își apără regele încoronat totdeauna cu o credință tradițională și cu o abnegațiune de sine dovedită în decursul veacurilor; dar' pentru-ca națiunea maghiară să privească în armata susținută cu mari jertfe garanțele demnității, ale constituțiunii și ale viitorului său,

„pentru-ca înțelegerea de lipsă între cetățeni și miliție să se întărească, și în fine

„pentru-ca națiunea maghiară să-și poată desvolta toată puterea materială și morală și întru apărarea celorlalte țări ale Maiestății Sale:

„dorim și aflăm de lipsă, ca independența constituțională și înalta demnitate istorică a regelui să se recunoască și în armată franc și sincer și să se valideze prin speciale dispozițiuni“.

Conferența de alaltăieri, ținută în această cauză, a hotărât totodată să se adreseze cetățenilor din capitală și o proclamațiune.

Proclamațiunea își exprimă indignarea pentru ultimele acte militare și provoacă pe toți Maghiarii și „bunii patrioți“ să participe la meeting și să ceară satisfacțiunea cuvenită.

Bine, că atât proiectul de rezoluțiune, cât și proclamațiunea vorbesc numai de „națiunea maghiară“, și nu mai amestecă în demonstrațiuni și pe alți pacnici cetățeni!

Vorbind într'un al doilea articol despre desamintita afacere, „Telegraphul“ din București scrie între altele următoarele:

„... Așa e situațiunea și atât Austria, cât și Ungaria trebuie să-i suferă consecuențele.

„Dintre toate „glosele“ asupra incidentului militar, singur „Narodny Listy“ — diar ceh — a spus cuvântul cel adevărat: măsurile luate la Viena sunt jumătăți de măsuri. Dacă trebuia să se dea o satisfacere generalului Janski pentru manifestațiile insultătoare ce i-s'au făcut, trebuia să fie lăsat în Ungaria. Pe de altă parte, dacă generalul Edelsheim a greșit, vina cade și asupra d-lui Tisza și dacă se înlătură unul, trebuia să se înlătură și celalalt. Critica diarlului ceh este foarte dreaptă; numai, că guvernul austriac — „cei din Viena“, cum se dice — nu putea procede altfel. Jumătăți de măsuri, da; dar' așa e situațiunea. Ori-ce adevăr în Austro-Ungaria — vorbim de politică — e pe jumătate neadevărat; în schimb ori-ce rău e în parte bun. Țeara rela-

tivului, eată ce e Austro-Ungaria, din cauza alcătuirii sale.“

În cercurile politice din Londra se vorbește mult de diferențele, ce s'au ivit în sinul comisiunii de graniță pentru districtul Khoja Saleh, și cu toate că nu li se atribue o prea mare importanță, guvernul englez e preocupat de ele, deoarece prin acele devine problematică vađa și influența Angliei în Afghanistan și e de temut, că Afghanii se vor desface cu totul decătră Anglia, dacă ea din nou va jertfi interesele acelora aspirațiunilor rusești.

Câteva cuvinte despre cestiunea naționalităților.

De Ludovic Mocsary.

(Urmare.)

Să ne închipuim, că mai curând ori mai târziu are să se întemple o schimbare de cele mari, prin care a mai trecut deja dinastia de Habsburg, și că Ungaria vrând nevrând are să fie silită să stee pe picioarele proprii, să fie stat independent în înțelesul adevărat al cuvântului, sau cel puțin să fie centrul hotărâtor al unui imper habsburgic mai restrâns: poate-se închipui, ca în cazul acesta să-și poată începe existența de stat independent, până nu este asigurată pacea internă, până nu este regulat raportul cu naționalitățile? Aceste sunt de lipsă în prima linie pentru-ca prelungă toată tăcătura etnografică să poseadă unitate morală și solidaritate și de altă parte sunt de lipsă pentru-ca să-și poată asigura alianța statelor dela Răsărit-Apus, care alianță — după-cum am arătat — se bazează pe împregiurări reale și în urma legăturilor de sânge cu naționalitățile noastre poate fi intimă. Numai așa poate spera Ungaria, că se va pute susține între statele europene. Și oare nu este posibil, ca situațiunea mai sus descrisă să vină cândva preste noi? Unii sau alții vor dice poate, că nu o doresc, căci este mai bună starea prezentă din punctul de vedere al conservării rasei maghiare, căci acuma ne bucurăm de avantajile, că suntem putere mare, ear' rasa noastră nu numai că o putem conserva, dar' o putem și spori. Nu disput cu acestia, întreb numai: Oare în cele din urmă dela noi depinde? ear' dacă în adevăr este posibil, ca evenimentele să ne octroieze independența, nu este de lipsă, ca la cazul unei astfel de schimbări colosale să statorim o politică de naționalități, să ne gândim la noi înșine? Dară abstracție făcând dela independența completă, să presupunem numai gradul acela de independență, care este posibil sub un domnitor comun cu Austria, sau să presupunem numai, că voim să ne păstrăm independența concesiă de sistemul actual cu afaceri comune, ceea-ce sigur ar dori și cel din urmă mameluc, dacă nu ar fi silit de cestiunea naționalităților să facă imperului tot mai multe concesii, pentru-ca față cu naționalitățile să-l țină în humor bun. Naționalitățile în general nu au interes să fie indiferente sau chiar contrare înțării independenței statului maghiar, căci cu cât maghiarimea se nșuesce mai mult să consolideze și să apere independența statului, cu atât mai tare este forțată să se asigure dela spate. Dacă trăim în bună înțelegere cu naționalitățile, dacă ele ne spriginesc în apărarea independenței, nu avem lipsă să căutăm grația imperului, și pentru dînsa să renunțăm tot la mai multe din drepturile noastre; dacă voim să asuprim naționalitățile, avem lipsă de consimțământul imperului, ear' pentru acesta trebuie să facem tot mai multe concesii cu pericolul, că imperul încreștat la urmă se pretindă lucruri, care va fi imposibil să le dăm, și tot ce am câștigat până acum să fie pierdut. Este imposibil, ca mai curând sau mai târziu să nu le înțeleagă maghiarimea aceste, este imposibil să nu înțeleagă, că a sta față cu nșuințele de unificare a imperului și totodată și cu naționalitățile este cu desăvîșire imposibil, este imposibil să nu înțeleagă, că prin utopiile de maghiarizare ne aruncăm în brațele de moloch ale unității imperului. Înțelegerea acestor lucruri se înțelege ar fi împedecată, dacă maghiarimea ar fi silită să se convingă, că naționalitățile sunt indiferente față cu nșuințele maghiarimii de a-și asigura independența și nu înceată a-și pune speranța în vechii inimi ai independenței maghiare, așa ca Maghiarii la nici un cas să nu poată conta la sprijinul lor în apărarea independenței.

Dar' înainte de toate trebuie să se schimbe ținuta maghiarimii referitoare la cestiunea naționalităților, sentimentul dreptății și al echității și cunoștința adevăratelor interese ale maghiarimii trebuie să învingă și să respingă curentul periculos de acuma. Dela aceasta depinde tot; aceasta este *conditio sine qua non* a îmbunătățirii situațiunii noastre.

Desider Szilágyi și contele Albert Apponyi au ținut, că legea pentru naționalități

Bine! — dice muma lui Petru și merse de să puse în pat.

Precând se apropia Petru de casă, de afară aude văietându-se — au, mor! auleo mor!

Ce 'ți-e mamă? tu earăși ești beteagă?

Mor, fătul meu! Am visat astă-noapte, că numai cu apă vie din munții care se bat în capete mă pot vindeca.

Mă duc mamă, să știu că și capul îmi rămâne acolo!

Petru se suie pe cal, și ear' pleacă cătră Sf. Duminecă.

Noroc bun, Sf. Duminecă! — dice Petru.

Bună să-ți fie inima!

Dar' cum de ai venit ear' pe aici?

Muma ear' e rău beteagă, și a visat astă-noapte, că dacă nu va bă apă vie, din munții care se bat în capete, atunci moare.

Petre! Petre! mamă-ta voiesce să te omoare! Muma-mea! — cum poate fi una ca asta?

Bine! bine! tu vei vedea!

Petru nu voia să creadă.

Apoi bine. Mergi și ia calul meu, te sue în spatele lui și te du până acolo la apa aceea, tocmai la ameață și nu te da jos de pe cal, ci olul acesta îl umple de apă și apoi fugi!

Când se apropia de ameață, Petru cânta o doină de stăteau toate paserile în loc și ascultau la glasul lui cel mândru.

Tocmai la ameață-ți Petru e între munți și olul îl ține în mâna dreaptă, numai să-l bage în apă și să-l umplă. Când s'a apropiat de apă,

se poate aplica numai sub condițiunea, că naționalitățile vor abdice dela „nisiuțele lor contrare statului“. În fond tot așa s'a exprimat și ministrul-president Tisza: — „se privească naționalitățile în largă lume, unde există un stat mai mărisor și consolidat, dar' nu federal, oare există în acela pentru cetățenii de altă limbă mai multă libertate, atât în cele religioase, cât și în cele scolare sau administrative, ca în Ungaria? Dacă ne vor arăta un astfel de stat, apoi pot lega de condițiuni credința lor către statul maghiar. Ear' dacă nu pot arăta, atunci nu vorbească de condițiuni, ci dovedind prin fapte, ca deși alta este limba lor maternă, tot sînt credincioși statului maghiar, se facă posibil, ca cât mai mult se se poată face pentru interesele speciale ale raselor lor“.

(Va urma.)

Cronică.

Profesorul Pić, cunoscutul istoriograf și filoromân, a petrecut în zilele aceste în Sibiu, de unde a plecat la București.

Soartea învățătorilor comunali. Învățătorilor comunali de pe Streiu în țeara Hațegului din cauza vîntului, ce a suflat în cassa statului li-s'a subtras ajutorul de stat de 48%. Precum s'nt informat de unul, nici după multe recurse „prea grațiosul“ ministru „atotpotent“ Trefort, nu a aflat de bine a-i scoate pe acei netericiți din noianul neajunsurilor, în cari și până acum au fost înglodăți fiind expediți dela notar la primar, dela primar la inspector, dela inspector la pretor, și dela pretor la notar, pentru ca salariul să-l poată scoate.

Ignoranță maghiară. Într-o comună meștecată cu nobili, din comitatul Hunedoarei este un învățător de stat, care din nefericire e Român.

Pentru împlinirea cu acuratețe a datorințelor sale, pentru sirguința-i neîntreruptă și pentru zelul manifestat pe cariera sa, a fost lăudat de repeți ori, fiind după merit în stimă la superiorii sei. Fost-a respectivul arătat la superiorii scolastici, la comitele-suprem, la ministru, ba chiar și la comanda de gendarmi din Cluj, decătră gurile slabe, cari nu încep de el, și cari vîd în un învățător de stat abil dar' Român, o dinamită contra statului maghiar. Odată un pretins magnat, dănd lecție de patriotism respectivului, dîse: „M'am înșelat tare în d-ta, căci trebuie să vîd cu ochii mei, că din oamenii din satul d-tale faci Români!“ Uimit de această stranie vorbă, învățătorul răspunde: „Până acum încă au fost Români“. — „Ba nu — răspunde magnatul n'au fost Români, ci nemeși!“ (?!?)

Sărac glob maghiar, pe a cui mână ai ajuns!

Himen. Domnul Dr. V. Preda, avocat în Cămpeni, s'a încredințat Sămbăta trecută cu dsoara Sabina Andreica, fida d-lui Mihail Andreica, proprietar în Cămpeni. — Dl Sofroniu Oltean, candid. de preot în Rechițova și d-soara Iulia Dariu și-au sîrbat cununia Duminecă în 25 Iulie n.

„Camarilla militară“. Într'un prim-articol „Egyetértés“ se ocupă de așa numita „Camarilla militară“. Scriitorul articolului expune, că anul 1866, ce l'a fost provocat ea, a amuțit-o pe un timp oare-care și nici sub FZM. Kuhn nici sub baronul Koller n'a putut să se mai ridice. În sfîrșit i succese a pune în fruntea resortului de războiu pe mai mult învățatul decăt diplomatul Bylandt-Rheidt. Baronul Horst a fost scos din minister de mișcările prin baronul Welsersheimb și în sfîrșit le-a succedat a afla și în postul ministrului ungar de honveđio persoană potrivită, astfel încăt Camarilla poate acum să și desvoalte din nou activitatea, poate să urmeze ideile sale centraliste, să lucreze pentru o armată străină de popor. De membri ai Camarillei pîtrunse de asemenea nisiuțele sînt numiți șeful statului-major baron Beck, adjutantul general al Maiestății Sale baronul Mondel și un demitar militar, care în timpul din urmă a fost des numit. Mai înapoi o mulțime de indiviđi, a căror influență însă e foarte mică. Până acum Camarilla a înstrăinat în Ungaria armata cu deservire și a făcut tot ceea-ce a putut să slăbească monarhia în afară și se turbure rapoartele interne. Numai un lucru i-a mai rămas: de a încerca într'un războiu armata în actuala ei constelațiune, ear' poporațiunea în actuala dispoziție politică.

Istoricul Max Duncker, renumit cu deosebire prin opul seu „Geschichte der Alterthums“ a reposat în săptămîna trecută la Ausbach în etate de 75 ani.

Spiritul român la Triest. În „Fremdenblatt“ cetim următoarele: Plîngerile industriașilor de spirit din Ungaria contra importului de spirit român la Triest, au făcut pe guvern să cheme atențiunea autorităților noastre asupra acestei afaceri. Guvernul de aci recunoaște acest rău, dar' este de părere, că importarea spiritului român, fără nici o vamă în portofrancul Triest nu se poate împede și că prin măsurile de control, stabilite prin ordonanța dela 27 Iulie, s'a împedecat cu deservire trecerea spiritului român, afară de teritoriul porto-francului, pe teritoriul Austro-Ungriei. În porto-franc nu poate să se împede importul, din cauză, că nu există nici o dispozițiune legală, care să permită de a lua vre-o măsură în această privință. Și avînd

în vedere, că Reichsrath-ul se află acum în vacanțe, facerea unei asemenea legi este imposibilă și nici în sesiunea viitoare a Reichsrath-ului nu este probabil, că se va țesprenta vre-un proiect de felul acesta din partea guvernului austriac. Industriașii unguri s'au mai plîns, că spiritul român se preface în rum și se trimite via Triest în Turcia, ca fabricat austriac. După-cît ni se spune însă, în fața împregiurării, că și Turcia se află în rebel valam cu România, se poate foarte ușor constata originea spiritului din partea consulatului turcesc din Triest și prin urmare se poate împede și importarea spiritului sau rumului via Triest în Turcia. Bine înțeles, aceasta se poate numai cît timp va exista rebelul valam între Turcia și România, deoarece-ce îndată-ce se va încheia o nouă convențiune comercială între aceste două state, va fi preste puțină de a mai împede exportul de spirit român din porto-francul Triest în Turcia.

Congresul studenților universitari români. Cu privire la congresul de anul acesta al studenților universitari, cetim în „Tutova“ din Bărlad: Se scie, că la congresul din Galați, avut de juminea noastră universitară anul expirat, între orașele, cari au fost puse la sorți pentru dinoraș congresului din anul viitor, sorții au dat orașul Bărlad. Prin urmare, președintele congresului studenților nostri universitari se va ține în urbea noastră la 1 Septembrie viitor, despre care a și fost încunoscînt dîl primar al urbei noastre printr'o adresă formală din partea președintelui societății studenților din capitală. Aflăm, că în ședința de ieri a consiliului nostru communal această adresă a studenților a fost primită decătră întregul consiliu al urbei noastre cu mare entuziasm, și consiliu a și decis, ca dîl primar A. V. Ionescu și d-nii consilieri Stefan Neagoe și Sterian P. Nicolau să se constituie în comitet ad-hoc în numele reprezentățiunii comunale, elaborînd o programă deamă pentru gîzduirea tinerilor oaspeți, și organizînd, ca această sîrbare a tinerimii universitare, floarea și viitorul țerii noastre, să fie deamă de cetățenii Bărlădeni și de nobilul scop, pe care îl urmărește tinerimea română, de a cimentă frăția și solidaritatea între viitorii luptători ai României pe terenul progresului și culturai naționale.

Telefon între Viena și Brîn. Linia de comunicațiune prin telefon între Viena și Brîn este gata. Preste o lună va fi pusă la dispoziția publicului și astfel pentru o taxă bagatelă ori-cine din numite orașe va pute să trimită vocea pe o distanță de 144 chilometri, căci atîta face depărtarea dela Viena la Brîn.

Miseriile orașelor mari. În Londra au murit în anul trecut 37 oameni de foame, ceea-ce a fost constatat prin obducțiune medicală.

Călătoriile prezidentului republicii franceze. Prezidentul Grevy primese din visteria statului, după-cum scrie un țiar francez, 300.000 franci, ca desdaunare pentru spesele de călătorii. Din această sumă el a spesat în anul acesta numai 64 franci 60 centime într'o călătorie dela Paris la Mont-sous-Voudrey, alte călătorii nu mai face și prin urmare economisează din acest venit 299.905 franci 40 centime pe an. Luînd această sumă în calcul diametral pentru toți anii, decăt ocupă locul de prezident al republicii, căpătăm suma de 389.297 franci 20 cetime. Frumoasă economie.

Economie.

Plugul cu aburi.

Diarul special pentru agricultori „Der Landwirth“ din Breslau, ocupîndu-se în numărul seu din 11 Aprilie 1879, cu foloasele ce aduce plugul de aburi, dîce că acesta arînd, amestecă și refectoea stratul din jos cu țîrîna din sus, astfel cu ariplele sale și prin mișcarea sa accelerată, încăt ogrorul are înfățișarea, parcă ar fi fost de amînușit lucrat de vre-un grădinar; de aceea rădăcina plantelor găsese în toată adîncimea ei pămînt bine lucrat și amestecat în stare de a o hrăni, ear' planta își poate înțări și desvolta rădăcinile cu multă ușurință. La țîrîna puțin adîncă și cu pămînt prost de desubt fierul numit cultivator lucrează și refectoea țîrîna într'un mod fără să scoată la iveală pămîntul cel prost de desubt. Rădăcinile plantelor cu firsoarele lor cele mai fine, sînt întocmai ca și vinele și tot sistemul arterelor (circularea sîngelui) la animale. Cu cît țîrîna e mai adîncă și mai fin refectată, cu atît rădăcinile pîtrund mai adînc, lasă firsoare mai multe, se întăresc și cu atît mai multă hrană pot să sugă pentru plantă. Sciut este, că plantele nu-și iau hrană numai din țîrîna neagră, ci își aruncă rădăcinile și în stratul de desubt; prin urmare este folositor dacă și acesta e prelucrat, căci țîrîna neagră nu e preste tot locul destul de adîncă. Cu cît dar' rădăcinile pot pîtrunde mai adînc și cu cît planta se întărește prin aceasta mai tare, cu atît mai ușor resistă tuturor pedecelor, precum secetă etc. cu atît se desvoaltă mai puternic și mai sigur. Mai ales pailul cerealelor cîștigă prin aceasta, și fiind mai puternic nu se apleacă.

Dovadă, că ce foloase se aduc agriculturii prin aratul cu plugul de abur, este broșura publicată de societatea agricultorilor unguri și intitulată: Moșia Bellyé, domeniu mare al Alteței Sale imperiale archiducele Albrecht în Ungaria. În această scriere se arată, că sporul devenit, decăt cu aratul plugului cu aburi, a fost: La sfele de zăhar 26 la sută, la grâu 20 la sută, la păpușoi 12 la sută și la orđ 35 la sută; aceste cifre în-

deamă îndestul la întrebunțarea plugului de abur. Ca conclusiune asupra aratului cu plugul de aburi, numita broșură încheie astfel: „Pe basa unei experiențe și observațiuni de un șir de ani, comunicăm aici, cam care anume sînt foloasele întrebunțării plugului de aburi. Prin desfundarea pămîntului și prin asemnarea de minune a ogrorului și pregătirea lui pentru sîmînat, întrebunțarea plugului de aburi ofere foloase neașteptate în contra secetelor sau umeđelei de lună întregi, produse de împregiurări climatice. În timpul secetei continue, pămîntul bine desfundat devine un rezervoriu natural de umeđeală, ear' plantele adîncindu-și rădăcinile, se desvoaltă natural și uniform; precăt pe un cîmp mai puțin adînc lucrat, se ivesce foarte curînd o stagnațiune în creșterea și desvoltarea plantelor de cultură, din care rezultă apoi o recoltă rea. În ani prea ploioși se întîmplă contrarul. Apa prea multă și stricătoare plantelor se strecură prin pămîntul adînc resfoiat și se prelinge în stratul inferior, fără să vatemă creșterea plantelor, precăt într'un pămînt mai puțin adînc lucrat umeđeala prea mare se ivesce și cu încetul se urcă în stratul de sus al țîrînei, înecînd astfel planta cultivată, care nu poate suferi decăt o umeđeală potrivită; de aci rezultă earăși o recoltă rea. Primul și cel mai de căpetenie folos ce rezultă din întrebunțarea plugului de aburi la agricultură este, prin urmare, că feresce cerealele noastre de efectele stricătoare ale împregiurărilor climatice și asigură astfel continue recolte îmbelșugate. Un alt avantaj însemnat și esențial al culturai pămîntului cu plugul de aburi este: stîrpirea vîdită a buruienilor. Ori-cărui agricultor practic îi este lucrul lămurit, că prin stîrpirea buruienilor, grănele cîștigă nu numai mai mult spațiu pentru desvoltarea lor, dar' și acele elemente hrînitore, pe cari dealt-mintrelea le-ar fi supt buruienile. Alt folos însemnat culturai cu plugul de aburi este și acela, că ușurează restul lucrărilor de cîmp făcîndu-le astfel mai ieftine. Așa de pildă, după aratul adînc cu plugul de aburi, prășitul întăiu al păpușoalelor se poate face înhămînd un cal, precăt mai înainte trebuiau puși doi cai. Deasemenea prășitul cu mîna se efectuează mai bine și mai ușor pe un cîmp arat cu plugul de aburi, decăt pe cel tras de boi sau cai.

Mai este de remarcat, că la plugul de aburi, lucrarea pămîntului nu e împedecată de uscăciuni continue; glugul de aburi sparge pămîntul uscat și tare, precăt plugul cu boi nici nu l-ar pute străbate, fiindcă la întrebunțarea plugului de aburi lucrarea cîmpului se poate face încă înainte de iarnă, apoi cad dela sine toate defectele și greutățile unei lucrări de primăvară. Negreșit, că prin prefacerea mîeruntă a țîrînei, elementele cari redau pămîntului puterea luată, adevă acidul fosforic și nitrogenul, se introduc în țîrîna cu mai multă ușurință și se împart mai uniform sau se amestecă și se preface cu stratul de desubt mai bine, mai ales în localitățile, unde țîrîna e prea grasă și prin urmare stricăcioasă pentru desvoltarea plantelor de cultură. Inconvenientul produs prin călcarea țîrînei decătră animalele ce trag plugul, dispare cu totul la întrebunțarea plugului cu aburi. În favorul plugului de aburi mai cade și împregiurarea, că vitele de tracțiune dau un folos mai mare, căci boii nu devin toamna atît de muncii și pot fi mai bine îngrășați în grajduri, dănd astfel o carne mai gustoasă, devenind în acest mod un articol mai productiv în comerciu.

Prima fabrică germană de pluguri cu aburi A. Hencke din Hansneindorf (reprezentată prin dl L. Stempel în Iași pentru toată România și Rusia-de-Sud) și-a propus și a și reușit pe deplin în perfecționarea plugului de aburi. Prelungă construcția cea mai durabilă și solidă, se întrebunțează numai materialul cel mai bun, prin urmare mașinele își întrunesc condiția necesară unei exploatări plină de cîștig adevă: execuțiunea și construcțiunea cea mai excelentă. Cazele orizontale de aburi ale locomotivei sînt făurite spre a le face mai ușoare, ear' pentru a evita reparațiunile supărăcioase și costisitoare de bani și timp, se construesc cuptorul din arama cea mai bună, pentru care fabrica garantează o durată de 15 ani. Căt pentru încălđitul mașinei, ea poate fi adaptată după plac pentru materialul cel mai rău, chiar și pentru untura de gaz. Toate roțile dentate sînt de oțel-fontă, osiile de oțel făurit și până în detaliul cel mai mic lucrate cu cea mai mare îngrijire. Toate piesele sînt astfel combinate și așezate, încăt la cas de înlocuirea unor părți usate, se nu poată da greș nici un mașinist neexpert. Întrecînd astfel cu mult plugul de abur englez, în ce privește durabilitatea, locomotiva germană, de o potrivă de mare, e cu 2000 până 3000 chilogramme mai ușoară, ceea-ce ușurează cu mult transportarea ei pe cîmp. La o suprafață mai mare de încălđit a locomotivei germane, s'a făcut cu puțință o mai mare desvoltare de forțe, ca la cea engleză de aceleași condiții. Precăt la înțălnirea unor locuri tari sau pietri, plugul de abur englez se strică, cel german mulțumită superiorității oțelului german, și a perfecționărilor făcute de experiență, a fost satfel construit, încăt se oprește și nu i-se strică nici părțicia cea mai mică.

Pentru cultura cea mai întinsă a cîmpului e util a se aplica sistemul cu două mașine, fiecare de 16 cai putere. Locomotivele pleacă pe suisul și scoborișul drumurilor de pe cîmpii și ajungînd la locul destinat, se așează cam 430 metri una de alta. Plugul deobște cu 3 până 5 fere tras apoi de o transmisiune de sîrmă într'o parte și în urmă în partea opusă, de asemenea și cultivatorul și grapa. Plugul sîjungînd cîtiva pași aproape de locomotivă, forța motrice se oprește, partea a doua a plugului, ce era ridicată în sus, avînd același număr de fere,

se apropie de pămînt, ear' plugarul se reaseadă și mînușce cărma, se poată conduce plugul cu siguranță până la locomotiva opusă. La terenuri nu tocmai nefavorabile, se ară astfel cam 75,000 metri patrați pe țî, ceea-ce echivalează cu efectul de muncă a 80 până 120 boi.

Ne aflăm la începutul cultivării pămîntului cu plugul de aburi, fie ca aceste rînduri se contribuie, ca prin această inovațiune agricultura noastră să capete forța de a resista tuturor pericolelor, ce o amenință, și a o face puternică de a se menține în concurența de pe piața lumii. „V. N.“.

Varietăți.

(Sîrbătorile bairamului în Constantinopol.) Salve de artilerie au anunțat pe seară sfîrșitul ramadanului și începerea sîrbătorilor bairamului. Se scie, că Musulmanii serbează două bairamuri, cel care se numește Aid-el-Feteur sau sîrbătoarea încetării postului, care este micul bairam, și marele bairam sau Curbam-Bairam, sîrbătoarea jertfelor, care se serbează preste șesedece de zile. Acest bairam, care a fost instituit ca suvenire a jertfei impusă lui Abram, ține 4 zile, în care toți Musulmanii mai avuți înjunghie câte un berbec, din care o parte se dă săracilor. Micul bairam nu ține decăt trei zile. Musulmanii își dau visite și daruri. Sultantul, sau mai bine dîs Kaliful, se duce dimineața la moșia dela Dolma-Bagéc, cu mare pompă. Ministrul merg călări în cortegiu, care înaintează printre două rînduri de soldați din toate armele, la spatele cărora se grîmădesce mulțimea de lume. După ceremonia religioasă, Kaliful se duce în sala cea mare de recepțiune a palatului dela Dolma-Bagéc, unde începe sărutarea mînei. Numai ambasadorii și personagele, cari se află în trecerea prin Constantinopol, sînt invitați la această ceremonie. Altădată această ceremonie era celebrată în curtea interioară a uciei din chioscurile vechiului seraiu, și nu se scie, dacă s'a publicat vre-odată în țiare motivul îndestul de ciudat, care a făcut a se schimba acest obicei. Era sub domnia lui Abdul Azis. La acea epocă se împărția un mare număr de cărți de intrare în chioscul vechiului seraiu, astfel că printre invitați se aflau tot felul de oameni. Se făcea pentru ei o tribună în apropiere de tronul Kalifului astfel că se putea observa cel mai mic amînunț al ceremoniei. Mai departe, era instalat un bufet cu tot felul de dulceturi. Adesea însă ținuta invitaților nu era după-cum trebuia să fie. Am vîdut însumi mai mulți turiști, în vestoane și cu pîlării de călătorie pe cap, avînd o atitudine cu totul neceremonioasă. Tocmai din cauza aceasta, în anul următor, Sultantul porunci, ca ceremonia din chioscul vechiului seraiu să se facă în palatul dela Dolma-Bagéc.

(Un vas-pesce.) Diarul „Le Voltaire“ anunță în terminii următori o nouă invențiune: Se vorbește foarte mult în lumea de marină despre un nou tip de vas-pesce, care are să aducă o adevărată revoluțiune în tatica navală. Inventatorul este un inginer francez, dl Goubet. Vasul-pesce este destinat a pune torpilele sub vasele inimice; dar' este de o construcțiune mai puțin costitoare și ușurința lui permite de a pute să fie pus pe vas și nu se aruncă pe apă, decăt în moment decisiv. Nu este trebuință, decăt numai de doi oameni: de un ofițer și de un matelot. Pare că acest vas este cel mai îngrozitor instrument de distrugere, ce s'a putut inventa până acum.

Serviciul telegrafic

al „TRIBUNEI“.

Londra, 27 Iulie n. Salisbury a primit formarea cabinetului. Parlamentul se va întruni la 5 August, spre a-și alege prezident, și apoi se va amîna numai decăt până la Octomvrie.

Londra, 27 Iulie n. Cu prilegiul adunării generale a clubului liberal din Londra Granville și-a exprimat convinșerea, că principiul proiectului de lege Gladstone-an, prin care singur se va pute rezolva cestiunea irlandeză, mai curînd ori mai tîrđiu va fi acceptat decătră parlament. Oratorul a lăudat modul mulțumitor, cu care s'a rezolvat cestiunea turco-grecă. În sfîrșit a dîs, că rapoartele Egiptului, deși încet, dar' se îmbunătățesc pe ți ce merge.

Amsterdam, 27 Iulie n. Frecările începute Duminică între poporațiune și poliție s'au repetat ieri în măsură mai mare. Rebelii au ridicat baricade. Sosind la fața locului infanteria și cavaleria deja consignată au provocat pe rebeli a se împrăscia, și apoi au puscat. În decursul serii mai multe trupe erau nevoite să puse, și mai ales la 9½ oare seara, unde rebelii se încercau a ridica baricade și la alte puncte; au fost 8—10 morți și mai mulți răniți. Pe la međul nopții mulțimea încă nu s'a împrăsciat. Pe ađi seară e anunțat un meeting al socialistilor, din care cauză sînt nouă tumulte de temut.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Septimiu Albini.

Piața cerealelor din Portul Brăila.

Raportor: Nicolai V. Perlea, Brăila.
Operațiile efectuate în 11 Iulie 1886.

Vândătorii	Cumpărătorii		Hectol.	Greut. libre	Prețul lei în aur	Observații
Marghiloman	Feitler	Porumb	1150	60 ³ / ₄	7.35	Caic
Perlea	Mendl	"	1700	60 ¹ / ₂	7.32 ¹ / ₂	Șlep
"	"	"	2050	60	7.27 ¹ / ₂	"
Dimitriadi	Chrisoveloni	"	1600	58 ³ / ₄	6.95	Magazie
Zipa	Mendl	"	1000	61	7.15	obor
Verusi	G. Mendl	"	1600	59 ³ / ₄	7.03	Magazie
Bloch	Verona	"	2100	61 ³ / ₄	7.45	"
Vrioni	L. Mendl	"	3500	59 ¹ / ₂	7.20	Șlep
Cațica	"	"	3800	58	6.85 ¹ / ₂	Magazie
Dreifus	Verona	"	3600	61 ³ / ₄	7.60	Caic
Politi	Feitler	"	3800	60 ¹ / ₂	7.47 ¹ / ₂	Șlep
Sasu	Mendl	"	1680	61	7.30	Magazie
Gardeli	Feitler	"	3000	57 ³ / ₄	6.82 ¹ / ₂	"
Silberstein	Peirano	"	900	59	6.70	"
Haracopolo	Feitler	"	1000	57	6.92	"
Dimitriadi	"	"	1000	57 ³ / ₄	6.87 ¹ / ₂	"
Grosovici	Mendl	"	7400	59 ³ / ₄	7.25	Caic
Sasu	"	"	800	56 ¹ / ₂	6.60	Magazie
Vamvuri	Feitler	"	8900	58 ³ / ₄	7.17 ¹ / ₂	Șlep
Bloch	Mendl	"	2100	61 ³ / ₄	7.45	Magazie
Marghiloman	"	"	700	61 ³ / ₄	7.40	"
Evloghiu	Chrisoveloni	"	680	57 ¹ / ₂	6.90	"
Suca	L. Mendl	"	1800	60	7.20	"
Vrioni	"	"	3600	60 ¹ / ₂	7.40	Șlep
Cațica	G. Mendl	Cinquant.	3500	62	7.75	Magazie

Economic.

Starea sămănăturilor din județe în România.

Bacău, 28 Iunie. — După scriile primite în urmă, în ziua de 11 Iunie, a cădută pe teritoriul comunei Păncăși, o ploaie mare cu furtună încât a inundat și mălăit 26 fălci porumb, 9¹/₂ fălci grâu, 19 fălci fână și 30 fălci iamaș, ale unui proprietar; ear' 3 fălci porumb și 2 fălci fână ale unui arăndaș. La doi locuitori li s'au dărmat casele, din cauză că a pornit pământul de sub ele și s'au tras la vale.

30 Iunie. — În cursul săptămânii trecute, timpul a fost călduros și cu ploaie.

Grâul și secara de primăvară, viile și pomii roditori merg bine.

Cultivatorii se ocupă cu prășila a doua.

Grânele sunt gata de secere.

Botoșani, 29 Iunie. — Ploi au mai ur-

mat și în săptămâna aceasta; timpul noros amenință a ploae, din care cauză cultivatorii sunt îngrijiiți să nu pornească ploile.

Holdele stau bine.

Brăila, 28 Iunie. — În săptămâna aceasta, în plasa Vădeni, n'a plouat; în plasa Balta au fost ploi parțiale.

La comuna Mihailu-Bravul în ziua de 20 Iunie, a cădută ploaie cu grindină în mărimea unei alune, durând aproape 2 ore și care a stricat din holdele locuitorilor 1,300 pogoane porumb, 500 orș, 600 grâu de toamnă, 150 grâu de vară și 600 pogoane secară.

Toate sămănăturile în genere, precum și imașurile sunt frumoase.

Cultivatorii se ocupă cu seceratul și adunatul sămănăturilor de toamnă, cari preste puțin se vor termina.

(va urma.)

Piața din Făgăraș, 23 Iulie. Grâu frumos hectolitra fl. 5.— până fl. 6.—; grâu mestecat fl. 4.— până fl. 4.50; secara fl. 3.— până fl. 3.60; cucuruzul fl. 4.80 până fl. 5.20; ovăș fl. 2.20 până fl. 2.30; sămânța de cânepă fl. —.— până fl. —.—; sămânța de in fl. —.— până fl. —.—; fasolea fl. 3.50 până fl. 4.50; mazerea fl. 6.— până fl. 7.—; linteia fl. —.— până fl. —.—; crumpenele fl. 2.— până fl. 2.40; mălaiul fl. 7.— până fl. 8.—; seșu brut 100 chile fl. 20.— până fl. 28.—; unsoarea de porc 50—55, slămina 60—80; cânepa fl. 24.— până 28.— Un chilo carne de porc 36 cr.; carne de vită 28 cr.; carne de vițel 28 cr.; carne de mel — cr.; ouă 6—7 cu 10 cr., chim fl. —.— până fl. —.—; lumini turnate de seșu 50 cr până — cr.

Cursul la bursa de mărfuri din Budapesta
dela 24 Iulie st. n.

Grâu (din Banat): 72—73 Kilo fl. —.— până —.— 74—79 Kilo fl. —.— până —.—, (lungă Tisza) 72—74 Kilo fl. —.— până —.—, 74—79 Kilo fl. 7.70 până 8.—, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. —.— până —.—, 74—79 Kilo fl. 7.70 până 7.90, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. —.— până —.—, 74—79 Kilo fl. 7.70 până 8.—, (de Bacskă) 72—74 Kilo fl. —.— până —.—, 74—79 Kilo fl. 7.70 până 8.—, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. —.— până —.—, 74—79 Kilo fl. 7.40 până 7.80.

Secara (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6.10 până 6.30. (Orđ nutreț) 60—62 Kilo fl. 5.10 până 5.15; (de berărie) 62—84 Kilo fl. 6.80 până —.—.

Ovăș (ungurese) 37—40 Kilo fl. 6.10 până 6.50. Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.20 până 5.25; de alt soi fl. 5.10 până 5.15.

Rapița fl. 8.65 până 9.35; de Banat fl. 7.75 până 8.35. Mălaiu (ungurese): fl. 5.20 până 5.50.

Timpul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 8.07 până 8.08 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 7.57 până 7.58. Secara (primăvară) 69¹/₁₀ Kilo fl. —.— până —.—.

Cucuruz (Maiu—Iunie) fl. 5.11 până 5.13.

Rapița (August—Septembrie) fl. 9.0¹/₈ până 9.7¹/₈.

Spirit (brut) 100 L. fl. 25.— până 25.25.

Cursul pieței din Sibiu

din 27 Iulie st. n. 1886.

Hârtie-monetă română	Cump.	8.52	vënd.	8.58
Lire turcesci	"	11.20	"	11.30
Imperiali	"	10.20	"	10.30
Ruble rusesci	"	1.21	"	1.22

Bursa de București.

Cota oficială dela 24 Iulie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump.	97.—	vënd.	97 ¹ / ₂
" Rur. conv. (6%)	"	87 ¹ / ₂	"	88.—
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	—	"	261.—
Banca națională a României	"	—	"	—
Impr. orăș. București	"	32.—	"	35.—
Act. de asig. Naționala	"	—	"	206.210
Credit mob. rom.	"	—	"	—
Serisuri fonciare urbane (5%)	"	86 ¹ / ₄	"	—
Schimb 4 luni	"	—	"	34.—
Societ. const.	"	—	"	155.—
Aur	"	14 ¹ / ₂	"	15.—

Bursa de Budapesta

din 26 Iulie st. n. 1886.

Renta de aur ung. 6%	106.75
" " " 4%	94.85
" " hârtie " 5%	164.50
Imprumutul căilor ferate ung.	101.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	128.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	119.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	105.—
Bonuri rurale ung.	105.—
" " cu cl. de sortare	105.—
" " " bănațene-timișene	105.—
" " " cu cl. de sortare	105.—
" " " transilvane	105.—
" " " croato-slavone	105.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	100.50
Imprumut cu premiu ung.	123.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	125.80
Renta de hârtie austriacă	85.—
" " argint austriacă	86.—
" " aur austriacă	119.75
Losurile austr. din 1860	142.—
Acțiunile băncii austro-ungare	875.—
" " de credit ung.	287.75
" " " " austr.	280.—
Argintul	—
Scrisori fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina"	101.—
Galbeni împărătesci	5.93
Napoleon-d'ori.	9.97
Mărci 100 imp. germane	61.80
Londra 10 Livres sterlingi	126.—

Bursa de Viena

din 26 Iulie st. n. 1886.

Rentă de aur ung. 6%	106.95
" " " 4%	94.85
" " hârtie " 5%	164.60
Imprumutul căilor ferate ung.	101.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	128.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	120.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	120.20
Bonuri rurale ung.	105.10
" " cu cl. de sortare	105.20
" " " bănațene-timișene	105.10
" " " cu cl. de sortare	105.10
" " " transilvane	105.20
" " " croato-slavone	115.20
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	100.—
Imprumut cu premiu ung.	123.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	126.—
Rentă de hârtie austriacă	85.25
" " argint austriacă	86.10
Rentă de aur austriacă	120.50
Losuri austr. din 1860	142.20
Acțiunile băncii austro-ungare	873.—
" " de credit ung.	288.—
" " " " austr.	280.75
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.92
Napoleon-d'ori.	10.—
Mărci 100 imp. germane	61.85
Londra 10 Livres sterlingi	126.—

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1886.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiu				
	Tren mixt	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren omnibus	Tren omnibus	Tren de persoane					
Viena	11.10	7.40			București		4.50	7.30		Viena		11.—	12.10		Teiuș		11.09	3.45		Copșa mică		5.50	1.11	
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	Predeal		9.32	1.14		Budapesta		8.20	8.—		Alba-Iulia		11.57	4.26		Șeica mare		6.17	1.34	
Szolnok	11.05	4.05	5.40	9.26	Timiș		9.56	1.45		Szolnok		11.20	12.00		Vințul de jos		12.20	4.46		Loamneș		6.52	2.06	
P. Ladány	2.02	5.45	5.58	11.40	Brașov		10.29	2.32		Arad		4.10	5.55		Șibot		12.54	5.13		Ocna	8.27	7.18	2.32	
Oradea-mare	4.12	6.58	8.30	1.28	Feldioara	6.22		2.55		Glogovaț	7.04	4.30	6.05		Orăștia		1.27	5.37		Sibiu	9.—	7.38	2.50	
Vărad-Velenceze		7.03	9.14	1.52	Apatia	7.01		3.38		Gyorok	7.22	4.43	6.19		Simeria (Piski)		2.31	6.30						
Fugyi-Vásárhely			9.24	2.—	Agostonfalva	7.33		4.17		Radna-Lipova	7.58	5.08	6.46		Deva		2.52	6.49						
Mező-Telegd			9.41	2.11	Homorod	8.01		4.47		Conop	8.17	5.21	7.—		Branicea		3.23	7.14						
Rév		7.33	10.19	2.34	Hașfalău	8.45		5.42		Soborșin	8.36	5.40	7.23		Ilia		3.55	7.39						
Bratca		8.54	11.38	3.18	Sighișoara	10.10		7.37		Zam		6.07	7.51		Gurasada		4.08	7.51						
Bucia			12.18	3.41	Elisabetopole	10.39		8.21		Bérzava		6.26	8.10		Conop		4.44	8.21						
Ciucia			12.54	4.01	Mediaș	11.19		9.05		Radna-Lipova		7.14	8.58		Pauliș		5.30	8.59						
Huiedin		8.58	1.57	4.26	Copșa mică	11.54		9.43		Ilia		7.44	9.28		Gyorok		6.25	9.43						
Stana		9.28	3.11	5.08	Micăsasa	12.12		10.02		Deva		8.12	9.56		Glogovaț		6.46	10.02						
Aghirș			3.40	5.27	Blaj	12.37		10.30		Simeria (Piski)		8.29	10.17		Arad		7.28	10.36	6.12	Cucerdea		2.30	10.—	4.05
Ghirbău			4.15	5.50	Crăciunel	12.56		10.50		Orăștia		8.48	10.38		Szolnok	9.06	7.43	10.50	6.32	Cheța		3.03	10.30	4.35
Nădășel			4.36	6.02	Teiuș	1.30		11.34		Șibot		9.13	11.05		Budapesta	9.26	7.59	11.05	6.53	Ludoș		3.27	10.51	4.56
Cluj		10.28	5.26	6.43	Aiud	1.45		11.52		Vințul de jos		9.53	11.55		Viena	10.21	8.28	11.31	7.28	M.-Bogat		3.37	11.—	5.06
Apahida	10.45			7.03	Vințul de sus	2.34		12.41		Alba-Iulia		10.23	12.24			10.38	8.42	11.45	7.45	Cipeu-Iernut		4.21	11.37	5.43
Ghirș	11.14			7.26	Uioara	2.55		1.12		Teiuș		10.46	12.53				9.17	12.31		Kerelô-Sz.-Pál		4.38	11.57	5.58
Cucerdea	1.06			8.54	Cucerdea	3.17		1.42				11.14	1.22				2.32	5.12		Nireșteu		5.05	12.15	6.21
Uioara	2.01			9.43	Apahida	3.24		1.51				11.41	1.41				6.—	8.20		Oșorheiu		5.25	12.34	6.40
Vințul de sus	2.10			9.51	Cluj	3.36		2.15				12.14	2.24				3.—	6.05		Reghinul-săs.		5.55	1.04	
Aiud	2.19			9.58	Nădășel	4.11		3.12																
Teiuș	2.33			10.24	Ghirbău	4.59		4.59																
Crăciunel	3.35			10.59	Cluj	5.56		5.30																
Blaj	4.09			11.28			6.31	6.03	8.—															
Micăsasa	4.29			11.44			6.52	6.21	8.34															
Copșa mică	5.08			12.18			7.08		8.59															
Mediaș	5.45			1.01			7.23		9.56															
Elisabetopole	6.06			1.22			7.50		10.16															
Sighișoara	6.45			1.56			8.12	7.14	11.04															
Hașfalău	7.40			2.44			8.52	7.43	12.17															
Homorod	8.07			3.02			9.10		12.47															
Agostonfalva	10.05			4.41			9.29		1.21															
Apatia	11.02			5.30			9.41	8.22	2.02															
Feldioara	11.37			6.03			10.24	8.48	3.06															
	12.14			6.35			10.43		3.88															
Brașov	1.09			7.14			10.53		3.54															
Timiș	1.55	5.45					9.13		4.05															
Predeal	2.53	6.22					9.18	10.55																
București	3.28	6.47					10.38	1.23	5.17															
	9.35	11.45					12.20	3.24	5.25															
							2.15	7.45	10.—															
							8.—	6.05																

Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.